

vilde udgjøre efter Lovforlaget, nemlig 50,000 Kr. pr. Mil.

Svad Årsens-Lommerup Banen og Thisted-Oddesund Banen angaar, formener Udvalget, at disse bør henregnes til Amtsjernveienes Klasse, ligesom det i det Hele ikke skjønnes lettere, end at de egentlige Statsjernveie i Sylland og Fyn med Anlægget af de to nævnte Banestrækninger i Sylland og muligen Forlængelsen af Statsbanen i Fyn til Knudshoved, forsaavidt en Dampfærgeforbindelse med Sjælland rettest findes at burde iværksættes fra dette Punkt, bør betragtes som afluttede. De øvrige Baner, der ville være at anlægge i disse Provindser, formenes saaledes at burde bygges med særlige Bidrag fra Amts- og Kjøbstadkommunerne. Ved fastsættelsen af disse Bidrag bør der paa den ene Side lægges Bægt paa, deels at de paagjældende Egnes Tilskud kommer til at udgjøre en saadan Del af den samlede Bekostning, at Statens Udgifter til Jernveisanlæg i en væsentlig Grad formindskes, saa at den vedblivende kan have Evne til efterhaanden at fyldestgjøre de ligeberetigede Krav, der fra andre Egne maatte kunne stilles, deels at disse Krav ikke altsor let skulde fremkomme, medens der paa den anden Side bør tages Hensyn til, at Fordringen til Kommunernes Deltagelse i Anlægsomkostningen ikke stilles saa høit, at de derved ville blive overbebyrdede, og Anlæggenes Fremme saaledes hindres eller umuliggjøres. Af begge disse Hensyn vil det selvfølgelig være af stor Betydning, at den hele Anlægsomkostning nedbringes saa meget som mulig.

Størrelsen af det Bidrag, som efter Lovudkastet skulde udredes af Kommunerne, er bestemt til det samme Beløb, som i det Hele udredes i Erstatning for bestandig afstaaede Grunde og Eiendom til Baneanlægget, dog saaledes, at det ikke overstiger 75,000 Kr. pr. Banemil. Expropriationsudgiften til de indtil Udgangen af Marts 1872 for Statens Regning anlagte Jernbaner 80° Mil har gjenemsniitsvis udgjort c. 55,000 Kr. pr. Mil, men medens den i nogle Egne ikke har udgjort 30,000 Kr. pr. Mil, har den i andre Egne beløbet sig til over 80,000 Kr. pr. Mil. Et saadant Bidrag fra Amterne vil som ovenanført kun udgjøre en saa ringe Del af Anlægssummen, at Statskassens Udgifter til Baneanlægene ikke i nogen væsentlig Grad derved vil lattes, og det vil derhos ogsaa kun være en mindre Del af Bekostningen, som Anlægget af sædvanlige Veie medføre. Men da det paahviler Amterne at udrede Veianlægsudgifterne, og de Jernveie, der anlægges i et Amt, paa flere Steder ville erstatte nye almindelige Veianlæg og bidrage til at formindste Udgifterne ved Amtsveienes Vedligeholdelse, synes det naturligt og rig-

tigt, at de Omkostninger ved Jernveisanlæg, som ere fælles for disse og almindelige Veianlæg, danne et Grundlag for Bestemmelsen af den Andel i Anlægsomkostningerne, som bør paalægges Amterne.

Det er let kjendeligt, at Arbeide og Udgifter ved et Jernveisanlæg dele sig i tvende bestemt adskilte Grupper. Erhvervelsen af Jordsmønet i den fornødne Bredde, Eildannelsen af dette ved Afgravning, Paafyltning og Udvæjning, Tilveiebringelsen af Grøfter og Vandafledninger samt Broer og Dverge, hvor Vandløb eller Veie overføres Veibanen, altsaa Fremstillingen af Kjørebanel, svarer ganske til de Arbeider og Udgifter, som et sædvanligt Veianlæg medfører. Men at indkjøbe og anbringe Sveller og Stinner, at forsyne Banen efter Driftens Fordringer med de fornødne Vogterhuse, Stationsbygninger, Hegn, Telegraf og Signaler, at indkjøbe og vedligeholde Transportredskaberne, at oprette og ordne Verkstederne, at fastsætte Befordringstaxten og opkræve Transportbetalingen, omfatter baade en industriel og en kommerciel Virksomhed, der ligesaalet som Ledelsen af denne udkræves ved Veianlæg. — Naar derfor denne sidste Gruppe af Foretagender og Udgifter udstilles fra Anlægget, erhoder Amtet (Amtskommuner og Kjøbstadkommuner) kun paalagt saadanne Udgifter, som ved et sædvanligt Veianlæg ifølge den gjældende Lovgivning om Veivæsenet paahviler det.

Men da det, selv om Andelen i Anlægsomkostningerne for Amternes Vedkommende dertil indskrænkes, kan blive besværligt nok for disse at udrede samme, og da det ligeledes for Statskassen kunde blive byrdefuldt at fremhjælpe Anlæg af lignende Baner i andre Dele af Landet, dersom Anlægsomkostningerne af saadanne Baner, paa hvilke kun kan ventes en svagere Trafik, ikke nedbragtes betydelig under de Udgifter, som Anlægget selv af de hidtil billigt byggede Baner her i Landet har medført, har Udvalget henvendt sig til Indenrigsministeriet med Forespørgsel, om det ikke maatte se sig i Stand til at bringe de projekterede Baner, for saavidt disse ere Sidebaner, fortrinnsvis af sædlig Betydning, til Udførelse efter et System, der, saavel hvad Anlægget som Driftsmaaden angaar, er betydelig billigere end det System, der ligger til Grund for de senest byggede Statsjernbaner.

Ligesom det af Motiverne til Lovudkastet saas, at Ministeriet havde gjort dette Spørgsmaal til Gjenstand for Undersøgelse og Overveielse,